

PROTOCOL ACOLLIDA

NOUINGUTS-DES

(Resolució 5/05/18)

A. ABANS DE LA INCORPORACIÓ AL CENTRE DE L'ALUMNAT NOUINGUT (REFUGIATS/DES O D'ARRIBADA TARDANA)

S'intentarà garantir la reagrupació familiar. Si hi ha germans o germanes, es procurarà mantindre'ls/les units/des en un mateix centre.

A.1. MATRICULACIÓ

- Preparar la comunicació amb la família biològica, o d'acollida, el tutor o la tutora o els/les representants legals. Facilitar, si és possible, un mediador o mediadora intercultural o intèrpret, si és necessari.
- Realitzar una primera entrevista amb l'alumne o l'alumna i amb la família biològica, o d'acollida, o amb els/les representants legals, per a obtindre les primeres dades personals, familiars, acadèmiques i sanitàries de l'alumne o l'alumna i informació sobre la situació familiar en aqueix moment i, si és el cas, amb l'entitat d'atenció a l'immigrant que els atén.
- Facilitar a l'alumne o l'alumna i a la seua família o representants legals, informació general sobre el centre:
 - funcionament del centre,
 - serveis complementaris,
 - activitats complementàries i extraescolars,
 - horaris i calendari,
 - materials curriculars,
 - ajudes i beques,
 - resolució de dubtes, i
 - altres.
- Per optimitzar el procés d'acollida, la família i el centre concertaran la visita que tindrà lloc en la fase de benvinguda.

A.2. PREPARACIÓ

En la fase de preparació, es realitzaran les tasques següents:

- Planificar i coordinar la benvinguda de l'alumne o l'alumna i organitzar la seua acollida.
- Planificar la incorporació al grup.
- Organitzar els recursos necessaris per a l'acollida de l'alumnat i les seues famílies.
- Implicar la comunitat educativa, en tot el procés, amb informació i comunicació fluïda, mantenint una actitud sensible, comprensiva i de col·laboració.
- Planificar, organitzar i desplegar actuacions per a la sensibilització de la comunitat educativa, que generen empatia cap a les persones desplaçades i eviten actituds

xenòfobes, discriminatòries, racistes o de rebuig. Per a dur a terme aquestes accions és aconsellable comptar amb la col·laboració de professionals i tècnics comunitaris de les associacions i ONG especialitzades a donar acollida a aquests col·lectius.

- Establir un mecanisme per al traspàs d'informació entre l'equip docent i l'alumnat que col·labore en l'acollida del company nouvingut o la companya nouvinguda.
- Incorporar les accions que formen part del procediment d'acollida als documents del centre.

B. INCORPORACIÓ DE L'ALUMNAT NOUINGUT

B.1. BENVINGUDA

Les tasques que es desenvoluparan són les següents:

- Efectuar la reunió d'acollida amb l'alumne o l'alumna i amb la família, o els /les representants legals, amb l'objectiu d'afavorir un clima de cordialitat, confiança i seguretat. S'hi tractaran els continguts següents:
 - breu referència al sistema educatiu valencià,
 - informació descriptiva del centre i del seu projecte educatiu,
 - presentació de l'organigrama de personal docent i no docent (qui és qui al centre), amb especial referència a la figura del tutor o la tutora,
 - informació sobre serveis del centre i recursos específics al seu abast,
 - funcionament de la classe,
 - rutines,
 - etc.
- Realitzar amb l'alumne o l'alumna i la seua família, o els/les representants legals, una visita acompanyada pel centre i les seues instal·lacions.
- Presentar les persones que formaran part del dia a dia de l'alumne o l'alumna, especialment el tutor o la tutora del grup al qual queda assignat/da, i posar èmfasi en les actituds que mostren afecció.

B.2. INCORPORACIÓ A L'AULA

S'efectuaran les accions següents:

- Organitzar la classe:
 - Activitats prèvies per a la incorporació al grup classe.
 - Si és el cas, informar els companys i les companyes que s'hauran elegit per a portar endavant qualsevol acció de tutoria entre iguals o una altra mesura d'acompanyament i preparar les actuacions amb aquest alumnat.

- Preparació dels i de les alumnes de l'aula que van a ser els seus companys i companyes.

. Es faciliten les dades de l'alumne/a nou o nova: nom, lloc d'origen, característiques específiques del lloc d'origen (poble, província, comunitat, país...).

. Es parla, segons el que coneixem d'ell/a, de les possibles necessitats quan arribe: coneixement de l'escola (els diferents llocs, de la forma de treballar, dels horaris), dels companys i companyes i dels jocs que estan habituats/ades a fer, de l'idioma...

. Es demanen voluntaris/àries que puguen i estiguen disposats/des a ajudar-lo/la en el període d'adaptació i que puguen orientar-lo/la en les diferents necessitats. Poden ser diferents persones voluntàries per a diferents àmbits, i es parla amb cadascuna d'elles de la funció que ha de fer.

– Recollir propostes i suggeriments que ajuden a la inclusió i al benestar del nou alumne o de la nova alumna i posar-les en comú.

- Cal veure la possibilitat de que existisca una persona intermediària en el centre (alumne-a, pare-mare...) que pugua fer de traductor/a quan hi ha dificultats d'idioma.

• Presentar el nou alumne o alumna a la resta del grup.

- Presentació dels companys i de els companyes i acollida

- Un/a dels o de les alumnes-tutor/a fa un recorregut per les diferents zones del centre per tal de que les pugua reconèixer, i es manté inicialment com acompanyant d'ell/a.

- Cal facilitar-li un mètode per expressar les seues necessitats i que les pugua cobrir (set, anar al servei, contacte amb la seua família en cas de necessitat...).

- Facilitar-li la comprensió d'un horari global (entrades, eixides, patis, menjador...)

• Descobrir intel·ligències, habilitats i interessos.

• Altres.

C. POSTERIOR A LA INCORPORACIÓ DE L'ALUMNAT NOUvingut

C.1. AVALUACIÓ INICIAL

Es portaran a terme les accions següents:

• Dissenyar i aplicar instruments d'avaluació que permeten una aproximació a la història acadèmica de l'alumne o l'alumna, al seu nivell curricular i a la seua competència lingüística:

– Informació sobre competències clau

– Informació específica sobre competències lingüístiques

- Cal avaluar els nivells de competència en les diferents àrees (llengües i matemàtiques), i a ser possible en altres aspectes com raonament, habilitats motrius...

• Analitzar la informació disponible:

– Documentació acadèmica prèvia

– Registre d'entrevistes amb l'alumne o l'alumna (model orientatiu, annex IV.1)

– Registre d'observacions (model orientatiu, annex IV.2)

– Registre d'entrevistes amb la família o els/les tutors-es legals (model orientatiu, annex IV.3).

- Fer entrevista inicial amb pares-mares (o familiars que el coneixen) per veure la seua història de dificultats i que puguen expressar les necessitats que ha presentat i/o presenta actualment l'alumne/a.

– Altres

- *Seguir amb la tutorització dels companys/es, i veure la conveniència i possibilitat de que continue sent tutoritzat-da ocasionalment fora del centre (incorporació social al grup)*

- Elaborar els informes sobre competències clau i competències lingüístiques.

C.2. DETERMINACIÓ DE NECESSITATS

Pel que fa a l'organització de la resposta a la inclusió:

- Identificar les barreres a l'accés, a la participació i a l'aprenentatge, si n'hi ha, en funció dels resultats de l'entrevista de l'acollida, de les entrevistes amb la família o els/les representants legals, de l'avaluació inicial i de l'observació directa a l'aula i al centre.
- Establir el nivell de resposta educativa per a la inclusió, entre altres:
 - Mesures de suport social, econòmic, personal i acadèmic, tant internes com externes, que siguin necessàries.
 - Mesures per a accedir a la informació o a la comunicació oral o escrita en la llengua o les llengües d'aprenentatge.
 - Elaborar, si és el cas, una adaptació temporal d'accés.

C.3. PLANIFICACIÓ DEL SUPORT LINGÜÍSTIC

Per a la planificació del suport lingüístic, s'efectuaran les accions següents:

- Facilitar la incorporació de l'alumnat al sistema educatiu valencià proporcionant-li els instruments lingüístics bàsics per a poder seguir les classes (valencià, castellà, anglès...).

Si té coneixement del valencià i del castellà

- *Caldrà centrar-se en la incorporació social al grup i, si cal, qualsevol tipus de reforç*

Si desconeix el valencià i domina el castellà

- *Les dificultats de comunicació son mínimes, però hi haurà dificultats d'accés al llenguatge, i per tant desconexió freqüent de les explicacions de l'aula. Cal facilitar immersió oral i accés al vocabulari funcional en principi, i immediatament després al vocabulari dels continguts escolars.*

- *Depenent del curs acadèmic caldrà veure si l'escolarització es va a fer en valencià o en castellà. En qualsevol cas sembla raonable que fins a segon l'escolarització es vaja a fer en valencià, i a partir de tercer cal plantejar-s'ho segons hi hagen dificultats d'aprenentatge o no, i segons el recolzament familiar (probablement el social no existirà per ser nouvingut/da).*

- *Per als i les alumnes que saben descodificar en castellà*

. Es pot plantejar inicialment la immersió oral en valencià, però l'expressió escrita en castellà.

. Cal veure la possibilitat de la descodificació en valencià, ja que si existeix la descodificació de forma òptima, potser un recurs per a l'aprenentatge del valencià amb cert grau d'autonomia.

. Si no pot fer la descodificació en valencià correctament cal veure la possibilitat inicial d'aprendre a fer-ho amb recolzament en el centre (reforç, voluntaris/àries, companys/nyes,

alumnes de pràctiques) i fora del centre (pares, mares, familiars, amics/gues companys/nyes del centre...)

- Per a l'alumnat que no saben descodificar en castellà

. Cal centrar-se en l'adquisició de la comprensió del valencià i de la expressió en valencià per a immediatament iniciar la descodificació de l'escrit en valencià.

Si desconeix el valencià i el castellà

- Com que el problema fonamental es la comprensió, cal centra-se en aquest aspecte. Els objectius fonamentals son la comunicació i l'adquisició de vocabulari.

- Per facilitar la comunicació cal utilitzar algun/a alumne/a, company/a... que puga fer de traductor/a en alguna llengua que puga ser comuna als dos (anglès, rus, àrab...) per situacions molt puntuals. Potser útil la utilització de pictogrames, que poden servir per a resoldre aspectes molt específics, però també per a la construcció de frases. També es poden utilitzar diccionaris on-line que tradueixen paraules al seu idioma de forma escrita i oral. En general caldrà utilitzar el valencià (per tal de facilitar la immersió), amb recolzament de molta gesticulació.

- Cal facilitar immersió oral i accés al vocabulari funcional en principi, i immediatament després al vocabulari dels continguts escolars.

- Depenent del curs acadèmic caldrà veure si l'escolarització es va a fer en valencià o en castellà. En qualsevol cas sembla raonable que fins a segon l'escolarització es vaja a fer en valencià, i a partir de tercer cal plantejar-s'ho segons hi hagen dificultats d'aprenentatge o no, i segons el recolzament familiar (probablement el social no existirà per ser nouvingut).

- Per als i les alumnes que saben descodificar en valencià

. Cal veure la possibilitat de la descodificació en valencià, ja que si existeix la descodificació de forma òptima, potser un recurs per a l'aprenentatge del valencià amb cert grau d'autonomia. Li se pot lliurar un diccionari en imatges per a que vaja descodificant i aprenent vocabulari ell o ella sol/a en certs moments de l'aula i a casa.

- Per als i les alumnes que no saben descodificar en valencià.

. Si no pot fer la descodificació en valencià correctament cal veure la possibilitat inicial d'aprendre a fer-ho amb recolzament en el centre (reforç, voluntaris/àries, companys/es, alumnes de pràctiques) i fora del centre (pares, mares,, familiars, amics/gues, companys/es del centre...). Es pot lliurar el vocabulari en imatges per a poder treballar-lo amb les persones que puguem recolzar-lo llegint-li-lo, al mateix temps que se li està familiaritzant amb l'escriptura en valencià.

- Cal facilitar-li que ixca en les àrees de llengües amb un/a mestre/a de recolzament per treballar la comunicació (si és necessari fer-ho amb pictos, treballar amb ell/a el procediment d'utilització), i l'adquisició de vocabulari funcional.

- Cal facilitar l'accés a programes d'ordinador (potser d'internet), que utilitzen vocabulari en valencià i que a més d'aparèixer per escrit, ho anomenen oralment (jclíc...)

- Cal incitar als familiars per que acudeisquen al centre a parlar en valencià i el puguem recolzar.

- Cal animar-lo/la a que acudeisca a llocs que podern resultar un estímul per a l'aprenentatge del valencià com la ludoteca municipal.

-Convidar a la família a que participe en les activitats extra-escolars proposades des del centre per les vesprades per augmentar i millorar el procés comunicatiu.

- Desenvolupar actituds positives cap al valencià i el seu procés de normalització lingüística.
- Oferir ajuda personalitzada perquè puga comprendre i abordar continguts que es treballen amb tot el grup i que li permetran una major participació en les activitats de l'aula.
- Facilitar ajudes durant les activitats d'aula per tal de centrar l'atenció, aclarir conceptes, guiar la tasca i, especialment, afavorir l'expressió oral.
- Revisar, reflexionar o reforçar activitats de classe.

C.4. COORDINACIÓ AMB L'ENTORN ESCOLAR

Per tal de coordinar les accions dins i fora del centre, s'encarregarà de facilitar la participació de l'alumnat nouvingut/da en el centre i en l'agenda cultural i esportiva de l'entorn local (Ajuntament, Casa de la cultura, Poliesportiu municipal, etc.).

C.5. PLANIFICACIÓ DEL SEGUIMENT

Realitzarà el seguiment de l'alumne nouvingut o alumna nouvinguda, que inclourà la temporització que considere necessària amb l'objectiu d'avaluar l'assoliment de les diferents competències.

D. SEGUIMENT DE L'ALUMNAT NOUINGUT

D.1. FINALITZACIÓ DEL PROCÉS D'ACOLLIDA INDIVIDUAL DE L'ALUMNE O L'ALUMNA

Es donarà per finalitzat el procés d'acollida quan tots dos(qui) informen favorablement a la direcció del centre que l'alumne o l'alumna ha desenvolupat les competències i les habilitats bàsiques (lingüístiques i psicosocials) que li han de permetre estar en disposició d'assolir l'objectiu de participar plenament en la vida del centre.

E. AVALUACIÓ DEL PROCÉS

E.1. AVALUACIÓ DEL PROCÉS D'ACOLLIDA

Valorarà el procés d'acollida en les seues diferents fases i realitzarà, si escau, propostes de millora que s'hauran d'incorporar al Pla d'Actuació per a la Millora (PAM).

Tot el procediment administratiu i la documentació necessària serà la fixada en l'Annex III i IV (pags.18 a 38) de la RESOLUCIÓ de 5 de juny de 2018, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es dicten instruccions i orientacions per a actuar en l'acollida d'alumnat nouvingut, especialment el desplaçat, als centres educatius de la Comunitat Valenciana.